

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 30.5.2007
COM(2007) 281 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО
СЪВЕТА**

Към стратегическо партньорство между ЕС и Бразилия

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Към стратегическо партньорство между ЕС и Бразилия

1. ИЗГРАЖДАНЕ НА ПАРТНЬОРСТВО МЕЖДУ ЕС И БРАЗИЛИЯ

През последните години Бразилия се превръща във все по-важен актьор на световната сцена и се очертава като ключов партньор на ЕС. Въпреки това доскоро диалогът между ЕС и Бразилия не беше достатъчно развит и се извършваше основно чрез този между ЕС и Меркосур. Бразилия ще е последната измежду страните от „BRICS“¹, с която ЕС ще организира среща на върха. Време е Бразилия да бъде разглеждана като стратегически партньор, както и като основен икономически актьор и регионален лидер в Латинска Америка²; Първата среща на върха между ЕС и Бразилия ще се състои през юли 2007 г. в Лисабон и ще отбележи повратна точка в отношенията между ЕС и Бразилия.

Неотдавнашното засилване и разнообразяване на двустранните отношения между ЕС и Бразилия изисква за тяхното ръководене глобална, последователна и координирана рамка. Нарастващата икономическа и политическа роля на Бразилия води до по-големите ѝ отговорности като световен лидер. Предложеното стратегическо партньорство между Бразилия и ЕС ще подкрепя Бразилия в упражняването от нея на положително лидерство на световно и регионално равнище и ангажирането ѝ с ЕС в глобален, стратегически, съдържателен и отворен диалог, както на двустранно равнище, така и на многостранни и регионални форуми. Европейският съюз се радва на тесни отношения с Бразилия, основани на силни исторически и културни връзки. През последните няколко години Бразилия се превърна в защитник на развиващия се свят в ООН и СТО. ЕС и Бразилия споделят основни ценности и интереси, включително спазване на върховенството на закона и правата на човека, загриженост за климатичните промени, стремеж към икономически растеж и социална справедливост, както във вътрешен план, така и на международно равнище. На различни международни форуми Бразилия е важен съюзник на ЕС при справянето с тези и други предизвикателства.

---

¹ Термин, въведен през 2003 г. от Goldman Sachs за бързо развиващите се икономики Бразилия, Русия, Индия, Китай и Южна Африка

² Съобщението на Комисията до Съвета и Европейския парламент „По-широко партньорство между ЕС и Латинска Америка“ [COM(2005) 636] поставя основите за по-широко партньорство с региона на Латинска Америка.

Заемайки почти цял континент, демографската тежест и икономическото развитие на Бразилия обуславят мястото ѝ на естествен лидер в Южна Америка и на ключов актьор в Латинска Америка. В момента Бразилия се стреми активно да играе тази роля в рамките на Меркосур и е начело на усилията за насърчаване на Съюза на южноамериканските нации (UNASUR)³.

Бразилия стои в основата на успеха на преговорите между ЕС и Меркосур, приоритетна стратегическа, но незавършена цел на ЕС, поради липсата на прогрес в главата, свързана с търговия, която засега предотвратява създаването на по-широко стратегическо асоцииране между ЕС и Меркосур. Положителното лидерство на Бразилия може да придвижи напред преговорите с Меркосур. Междувременно ЕС запазва решимостта си да укрепи тесните политически и икономически връзки с Меркосур като блок и да развие двустранните си отношения с другите страни в региона, като например с Аржентина, друг важен партньор в Южна Америка (наскоро бе започнат диалог по различни политики).

Икономически Бразилия е основен инвестиционен център в Латинска Америка⁴ и е пазар, който ще предложи значителни допълнителни възможности за бизнеса от ЕС, след като завършат преговорите в рамките на Програмата за развитие от Доха (ПРД) към СТО и тези с Меркосур, както и след по-нататъшното намаляване на търговските бариери. Въпреки че нивата ѝ растеж не са сравними с тези на Китай и Индия⁵, Бразилия разполага с огромни природни ресурси, с широко признати научни и академични постижения, голямо индустриално разнообразие и огромен вътрешен пазар.

Бразилия все още трябва да отговори на следните предизвикателства: значителните неравенства в доходите продължават да са реална пречка и основна цел за действията от страна на правителството, по-конкретно, посредством програмата му „Bolsa Familia“, и са ключова област на сътрудничество и диалог с ЕС. Тези неравенства са отразени също в значителните регионални различия в рамките на Бразилия между Севера и по-добре развития Юг. Обмяната на добри практики в регионалното сближаване е област, където ЕС би желал по-тясно сътрудничество с Бразилия.

---

³ Съюзът Sudamericana – UNASUR бе официално създаден на срещата на върха във Венецуела през април 2007 г.

⁴ В края на 2004 г. 38 % от капиталовите инвестиции на ЕС в Латинска Америка бяха съсредоточени в Бразилия (Годишна книга на Евростат от 2006 г.)

⁵ Растежът на Бразилия бе по-малко от 3,7 % през 2006 г.

2. СЪЗДАВАНЕ НА ОБЩА ПРОГРАМА

От интерес както за ЕС, така и за Бразилия, е едно по-силно партньорство. В главата по-долу Комисията определя редица области и сектори на глобално, регионално и двустранно равнище, където смята, че по-тясното сътрудничество между ЕС и Бразилия може да бъде от взаимна полза и може да представлява основата на бъдещо стратегическо партньорство.

Това предложение до Съвета и Парламента, ако бъде подкрепено, може да послужи за основа при формулирането на предложението на ЕС към Бразилия на срещата на върха в Лисабон. Въз основа на това Бразилия е поканена да представи своя стратегически отговор на предложенията на ЕС.

Следователно със срещата на върха в Лисабон трябва да започне процес, който ще позволи на ЕС и на Бразилия да създадат обща програма за стратегическо партньорство.

2.1. Засилване на многостранното сътрудничество

Бразилия и ЕС споделят общото разбиране, че днешните световни предизвикателства могат да бъдат разрешени единствено чрез многостранна рамка, съсредоточена върху силна ООН. Следователно и двете страни трябва постоянно да демонстрираме чрез действията си нашата пълна подкрепа за принципа на ефективното многостранно сътрудничество. От реформата на ООН до климатичните промени, от разоръжаването до световната търговия, Бразилия играе важна роля в преодоляване на разделенията, които възпрепятстват напредъка по световните въпроси. В интерес и на двата партньора е да се стремят към по-голямо съответствие между позициите на ЕС и Бразилия по голям кръг от въпроси посредством по-тясно сътрудничество и консултации на всички равнища. ЕС би приветствал по-утвърждаваща и активна позиция от страна на Бразилия и повишено сътрудничество с ЕС и органите на ООН, съответстващи с нейната световна роля и тежест.

- *Важна първа стъпка ще бъде да се засили нашето сътрудничество във всички международни форуми, провеждайки систематично консултации преди важни заседания на ООН и др., сравнявайки възгледи, съгласувайки позициите си, когато е възможно, осигурявайки взаимна подкрепа по важни въпроси и развивайки общи инициативи.*

Например, ЕС и Бразилия могат да се възползват от възможностите за по-тясна координация между съответните им позиции в Комисията за изграждане на мира (РВС) на ООН. Това може да включва сътрудничество, за гарантиране превръщането на Комисията за утвърждаване на мира в стратегически ориентиран орган, както бе предвидено, вместо просто още един механизъм за координиране на донорски практики.

- ЕС оценява високо ангажимента на Бразилия да играе важна роля в мироопазващите операции⁶, особено в Хаити, чрез ролята си на ръководител в мирната мисия MINUSTAH.
- *Имайки предвид значителното участие на ЕС в Хаити⁷, налице е широка основа за сътрудничество и координация между усилията на ЕС и Бразилия в тази страна и отвъд операциите за мир и стабилизиране.*

Относно неразпространението Бразилия е силно заинтересована от световния режим за неразпространение и би могла да улесни подобряването на отношенията между развитите страни и тези от Г77.

- *ЕС и Бразилия трябва тясно да си сътрудничат в подкрепата и по-нататъшното развитие на режима за неразпространение.*

В последните години Бразилия поема водеща роля в СТО от името на развиващите се страни, особено в търговията със селскостопански стоки, както и в рамките на групата Г20. Бразилия и ЕС споделят общата цел за по-нататъшно укрепване на системата за многостранна търговия, в която всички страни, независимо от степента им на развитие, да могат по-добре да се възползват от световното отваряне на пазарите. Вследствие на това Бразилия и ЕС носят специална отговорност за успешното приключване на протичащия кръг от преговори от Доха. В дългосрочна перспектива е необходимо да се ангажираме по-задълбочено с новите предизвикателства пред световната икономика, където въпросите на регулиране играят все по-важна роля в осигуряването на лоялна конкуренция и устойчиво развитие.

- *ЕС и Бразилия трябва да продължат да играят активна роля в различните формати на преговори в СТО, за да могат те да бъдат завършени през 2007 г.*

Във форума Г20 на финансовите министри Бразилия може да бъде ключов партньор за разработване на общи позиции с ЕС, включително в дискусиите относно реформите на международната финансова архитектура. Този въпрос ще е от особено значение по време на бразилското председателство на Г20 през 2008 г.

---

⁶ Понастоящем Бразилия участва в следните мироопазващи операции на ООН: Судан, Кот д'Ивоар, Либерия, Етиопия и Еритрея, Хаити, Източен Тимор, Кипър.

⁷ Приносът на ЕС към Хаити за 2002-2007 г. (9ти ЕФР) е почти 300 млн. EUR и почти 233 млн. EUR са предвидени за периода 2008-2013 г.

2.2. Подобряване прилагането на нормите в областта на правата на човека, насърчаване на демокрацията и управлението

ЕС и Бразилия от дълго време споделят широк кръг от общи ценности и интереси, когато става въпрос за утвърждаване и защита на правата на човека, укрепване на демокрацията, върховенството на закона и управлението. Както ЕС, така и Бразилия решително подкрепят изграждането на всеобхватен набор от международни норми и серия от инструменти за тяхното прилагане. В Съвета по правата на човека и в Третия комитет на ОСООН (Общото събрание на ООН) е налице голям потенциал за общи действия и по-нататъшно сътрудничество за утвърждаване на правата на човека в света. Както ЕС, така и Бразилия имат общ интерес от насърчаване на демокрацията и върховенството на закона, както и на доброто управление във всички държави.

- *По отношение на правата на човека ЕС има пълна готовност да работи в тясно сътрудничество с Бразилия, за да се постигне по-голям консенсус върху резолюциите или съфинансираните инициативи в отделни страни и въпроси в съответните органи на ООН.*

2.3. Постигане на Целите на хилядолетието за развитие и насърчаване на регионалното и социалното развитие

Сътрудничество в международните усилия за справяне със световната бедност и неравенство: Както и другите възникващи международни сили, Бразилия се утвърждаваща все повече в сътрудничеството Юг-Юг, особено със страните в съседство с нея и африканските португалоезични страни. Докато ангажираността на повечето „възникващи донори“ често цели постигането на краткосрочни резултати и ползи, то собствената програма за сътрудничество на Бразилия (със сравнително малък мащаб) акцентира повече върху дългосрочното, устойчиво развитие. Бразилия е известна със своето активно застъпничество за многостранната платформа и за развитието на новаторски многостранни и тристранни модели на сътрудничество, като например *„Действието срещу глада и бедността“* на ООН, започнато през 2004 г. по инициатива на президента Lula, заедно с Чили, Франция и ООН⁸. Налице е сближаване на подходите между ЕС и Бразилия относно сътрудничеството за развитие като средство за насърчаване на мира и сигурността.

---

⁸ Повече от 100 страни са подписали тази декларация на ООН от 2004 г., която призовава към новаторски механизми за финансиране с цел да се подпомогне постигането на Целите на хилядолетието за развитие. Инициативата доведе до създаването през 2006 г. на UNITAID, която да се бори с основните смъртоносни болести, като например туберкулоза, СПИН и малария. Обединеното кралство, Франция, Италия, Испания, Швеция са финансиращите страни-членки.

От особено значение е двустранното сътрудничество между ЕС и Бразилия в рамките на тематични програми⁹. Одобрените проекти и програми са насочени към области, вариращи от административна и икономическа реформа до социално развитие и околна среда.

Комисията е силно заинтересована от изследването на възможностите за тристранно сътрудничество с Бразилия и Общността на португалоезичните страни (CPLP) (напр. в областта на енергетиката) и от изграждането на рамка за укрепване на отношенията с Бразилия и африканските португалоезични страни.

- *Комисията има готовност да засили сътрудничеството с Бразилия в областта на помощта за развитие, особено по отношение на тристранното сътрудничество с CPLP при дейности в областта на сътрудничеството за развитие.*

Диалог по социални въпроси и по въпросите за заетост и регионална политика: Въпреки че Бразилия е една от най-малко „зависимите от помощ“ страни в Южна Америка (Официалната помощ за развитие (ОПР) представлява 0,05 % от брутния национален доход (БНД)), страната е обхваната от значителна бедност (напр. ниво на бедност от 27,9 %) и висок показател на коефициента за социално неравенство GINI (58,2 за 2003 г., намаляващ до 56,7 за 2005 г.), както и увеличаващи се предизвикателства под формата на различия в регионалното развитие. Прилагайки „Bolsa Familia“ и други ефективни програми, Бразилия успява да повиши показателя си за човешко развитие¹⁰ и да намали наполовина крайната бедност 10 години по-рано от поставената за цел 2012 г., но все още много неща са необходими да се извършат за едно по-равномерно разпределение на ресурсите. Структурата на заетост на Бразилия се развива бързо и много аспекти на глобализацията поставят предизвикателства пред регионалната и социалната политика, както и пред капацитета за публични действия за намаляване на неравенствата. Много аспекти на Лисабонската стратегия са създадени, за да се отговори на тези предизвикателства. Следователно може да е от полза, както за ЕС, така и за Бразилия, обмяната на съответния си опит в горепосочените политики. Въз основа на диалога между ЕС и Бразилия относно социалните въпроси и заетостта, както и относно регионалната политика, Бразилия може да сподели своя опит с другите страни от Латинска Америка, предоставяйки им новаторски решения на предизвикателства като бедност, неравенство и социално изключване.

- *Неотдавна установеният диалог между ЕС и Бразилия по социални въпроси и въпроси на заетост предоставя форум за обмен на най-добри практики и за дискусия на политиките в областта на заетостта, социалната защита, интеграцията и социалния диалог.*

---

⁹ Размерът на проектите/програмите за сътрудничество възлиза на повече от 165 млн. EUR, без да са включени проектите за изследвания и развойна дейност.

¹⁰ Класифициране от 2004 г.: 69 от 177 (източник: Доклад за човешкото развитие на ПРООН за 2006 г.).

- Също така, диалогът по регионална политика ще позволи на Бразилия да използва опита на ЕС в намаляване на регионалните различия и постигане на по-добър териториален баланс, както и да се споделят най-добрите практики при определянето и прилагането на регионалната политика, особено по въпроси, като например партньорство на различни равнища (включващо регионални и местни участници, частен сектор и гражданско общество), средносрочно стратегическо планиране, мобилизиране на националните ресурси (както публични, така и частни), развиване на административен капацитет, междуинституционална координация и връзка, разпространение на култура на оценка и сътрудничество между регионите.
- Бразилия би могла да допринесе значително с обмен на опит с южноамериканските страни, като им предложи новаторски решения на предизвикателствата на бедността, неравенството, социалното изключване, намаляване на регионалните разделения, социална защита и достойна работа за всички.

2.4. Опазване на околната среда

Под контрола на Бразилия са на най-големите останали области с тропически гори в света и тя е особено важен партньор на ЕС в инициативите му за повече международна ангажираност в борбата с промяната на климата и спиране на намаляването на биоразнообразието. Ще е нужна силна и последователна политическа воля, за да се постигне всеобхватно международно споразумение за климата с цел да се ограничи увеличаването на температурите до по-малко от 2°C в сравнение с нивата от предииндустриалния период. Както бе посочено в Съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г. за „ограничаване на световното изменение на климата до 2°C“, прието от държавните и правителствените ръководители по време на пролетния Съвет от 8-9 март 2007 г., ЕС е убеден, че, предвид неотложността на въпроса, преговорите за световно и всеобхватно споразумение след 2012 г., основано най-вече на принципа на съвместни, но обособени задължения, трябва да бъдат започнати по време на конференцията на ООН върху изменението на климата, която ще се състои в Бали през декември т.г., и да бъдат приключени до 2009 г. Необходим е политически ангажимент на високо ниво за укрепване и прилагане на „Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие и за постигане на целта 2010 г.“ на световната среща на върха за устойчивото развитие (ССВУР) в областта на биоразнообразието. ЕС и Бразилия имат обща загриженост и към други предизвикателства в областта на околната среда, по-конкретно, опазване на горите, управление на водите, морската околна среда, световния проблем в областта на замърсяването с живак и неустойчивите тенденции в потреблението и производството.

Освен съвместните международните действия, ЕС и Бразилия се консултират двустранно по множество въпроси в областта на околната среда. Между Европейската комисия и Бразилия се провеждат редовни срещи под формата на политически диалог в областта на околната среда и изменението на климата. ЕС е заинтересован от обмяната на опит в управлението на водите и в неустойчивите тенденции в потреблението и производството.

- *ЕС трябва да развие и подсили диалога с Бразилия относно политиката в областта на околната среда по въпроси като климатичните изменения, управлението на водите, биоразнообразието и обезлесяването, включително ролята на местните жители, с цел по-добро взаимно разбиране на нашите позиции и повишаването на съвместното ни влияние в тези области.*
- *ЕС трябва да работи с Бразилия на международните форуми, за да напреднат дискусиите относно климатичните промени и обезлесяването с цел да се постигне споразумение за световна рамка след 2012 г.*
- *Следва да се предвиди тясно сътрудничество и при прилагането на Конвенцията за биологичното разнообразие и постигане на „целта 2010 г. за биоразнообразието“, както и по други ключови световни проблеми, като например справяне със замърсяването с живак.*

2.5. Засилване на енергийното сътрудничество

Бразилия бе първата страна, развила успешно местно производство на биогорива, което има голям потенциал за развитие. Тя зае водеща роля във всички различни области на производството, дистрибуцията и потреблението на биогорива. ЕС наскоро потвърди, че по-широкото използване на възобновяеми енергийни източници е ключов приоритет на енергийната политика на ЕС. Планът за действие за енергийна политика на Европа от 2007 г., който бе политически одобрен от лидерите на ЕС, поставя амбициозни цели при използването на възобновяеми източници на енергия (20 %) и на биогорива (минимум 10 %) до 2020 г.

ЕС и Бразилия споделят увереността, че сътрудничеството в тази област може да предложи взаимни ползи: през март 2007 г. е установено партньорство, в контекста на международния форум за биогоривата, иницииран от Бразилия¹¹. Този форум допринася за създаването на общи стандарти, за да се даде възможност за растеж на международния пазар, като в същото време се гарантира, че производството е устойчиво и има за резултат намаляването на емисиите на парникови газове, както и допринася за постигането на други цели за устойчиво развитие. Международната конференция за биогоривата, организирана от Комисията на 5-6 юли 2007 г. в Брюксел, ще даде възможност да се разшири значително това сътрудничество.

---

¹¹ Други членове са Китай, Индия, САЩ, Южна Африка.

ЕС желае също така да се засили сътрудничеството с Бразилия относно енергийната ефективност, както на двустранно, на многостранно, така и посредством бъдещо международно споразумение.

- *Започването през 2007 г. на диалога относно енергийната политика между ЕС и Бразилия може да бъде предпоставка за значителен напредък в сътрудничеството между ЕС и Бразилия в областта на енергетиката, както на регулаторно, така и на техническо равнище. Разискваните теми следва да включват устойчиви биогорива и други възобновяеми енергийни източници, енергийна ефективност и нисковъглеродни енергийни технологии. Диалогът би позволил установяването на по-тесни връзки, обмен на идеи относно развитието на основните международни енергийни проблеми и насърчаване на политиките за подобряване на енергийната сигурност и устойчивост.*

2.6. Повишаване на стабилността и просперитета на Латинска Америка

През последните няколко години Бразилия заздравя отношенията си със своите съседи, по-специално с Аржентина, с която установи „стратегическо партньорство“.

В политическо отношение Бразилия се превърна в основа на стабилността в Южна Америка. Тя бе в състояние да се справи с предизвикателствата, с които много страни от региона се сблъскаха (като например социално сближаване), в рамките на своята политическа и институционална система.

Бразилия е начело на усилията за задълбочаване на интеграцията в Южна Америка, както посредством Меркосур, така и с основаването на Южноамериканската общност на народите през декември 2004 г., довело до създаването на UNASUR по време на регионалната среща на върха през април 2007 г. През последните години отношенията на Бразилия с нейните съседи са по-скоро умерени, както е видно от начина, по който тя подходи в области, където има различия във възгледите с Венецуела и Боливия.

В областта на енергетиката, телекомуникациите, водите и транспорта взаимното свързване играе важна роля в насърчаването на стабилност и просперитет в Латинска Америка. Участието на Бразилия в големи регионални енергийни схеми е важно условие за приноса ѝ към регионалните енергийни инфраструктури. Развитието на коридорите между двата океана по протежението на панамериканските оси означава, че сега Бразилия е по-добре интегрирана в латиноамериканската транспортна мрежа.

Бразилия следва да играе важна роля в сътрудничеството между ЕС, Латинска Америка и Карибите (ЕС-ЛАК). ЕС отдава важно значение на активното си участие и принос в дискусиите върху социалното сближаване и по-конкретно, в следващия форум между ЕС и ЛАК относно социалното сближаване.

- *ЕС ще работи в близък контакт с Бразилия при прилагането на препоръките на конференцията между ЕС и ЛАК относно социалното сближаване от март 2006 г. и даването на тласък на тази програма. Подготовката за форума между ЕС и ЛАК относно социалното сближаване ще предостави добра възможност за диалог. Двете страни могат също съвместно да се ангажират в насърчаването на международните организации и гражданското общество за поощряването на социалното сближаване.*
- *ЕС ще приветства прякото участие на Бразилия в подготовката на следващата среща на върха между ЕС и ЛАК през 2008 г. в Лима.*

2.7. Постигане на напредък в програмата на Меркосур

Значението и влиянието на Бразилия и нейния голям пазар в рамките на Меркосур са очевидни. През 2005 г. Бразилия съставляваше почти 80 % от целия БВП на Меркосур¹². Освен това, Бразилия е икономическият двигател на Южна Америка и посоката на икономическата ѝ политика ще се отразява върху икономическата стабилност и интеграция на целия регион.

Имайки предвид тежестта на Бразилия в Меркосур, засилването на политическите отношения на ЕС със страна от такова ключово значение ще подпомогне интеграцията в рамките на Меркосур, както и отношенията между Меркосур и ЕС.

Чрез споделяне на познанията си за ЕС и на опита си, придобит по време на воденето на преговори за съвместна програма с ЕС, Бразилия може по-добре да подкрепи усилията на Меркосур за изграждане на общ пазар и политически съюз. Това е от особено значение в момент, в който Меркосур преминава през деликатна фаза. Групата все още трябва да завърши работата си относно няколко аспекта на своята икономическа интеграция, като например завършването на митническия съюз и на общия пазар на услугите. Налице е също засилващо се чувство сред формиращите общественото мнение във всички развиващи се страни от Меркосур, че групата се нуждае от по-високи цели и ниво на целенасоченост и ефективност, включително чрез развитието на нейното политическо и външнополитическо измерение. Бразилското правителство не веднъж е заявило интерес към опита на ЕС като модел за интеграция за Меркосур, въпреки че правителствата на Меркосур са като цяло много предпазливи относно прехвърлянето на правомощия към наднационални институции в стремежа им към икономическа и политическа интеграция. ЕС е най-големият поддръжник и основен донор на Меркосур.

Засиленият диалог също така ще подпомогне както ЕС, така и Меркосур, в постигането на целта им за окончателното завършване на споразумението за асоцииране между ЕС и Меркосур, чиито успех е неразривно свързан с напредъка в политическата и икономическата интеграция в самата Меркосур; процес, в който Бразилия трябва да поеме важна ръководна роля.

---

¹² Източник: Световната банка.

- *Поради това очакваме от Бразилия да даде своя конструктивен принос към сключването на балансирано и всеобхватно споразумение между ЕС и Меркосур.*
- *ЕС и Бразилия следва заедно да намерят начин как да подобрят максимално сътрудничеството и обмяната на опит по въпросите на регионалната интеграция.*

2.8. Засилване на търговията и икономическите отношения

Развитие на търговията и на инвестициите: Бразилия е най-важният пазар за ЕС в Латинска Америка, представляващ една трета от цялата търговия на ЕС с този регион, с двуцифрен годишен растеж в двустранните търговски потоци през последните години. ЕС също е най-важният търговски партньор на Бразилия, представляващ 22 % от цялата търговия на Бразилия. Въпреки това Бразилия представлява само 1,8 % от цялата търговия на ЕС, което я поставя едва на единадесето място сред основните търговски партньори на ЕС (Евростат, 2005 г.). Това показва значителния потенциал, който този пазар представлява за ЕС. Между всички страни BRICS Бразилия е привлякла най-много преки чуждестранни инвестиции от ЕС¹³, като размерът на инвестициите достига 80,1 млрд. EUR. Бразилия също е значителен инвеститор в ЕС¹⁴, особено в сектори като например търговия, минно дело и строителство.

Що се отнася до достъпа до пазара нашата цел е по-нататъшно увеличаване на възможностите за търговия чрез ПРД и преговорите между ЕС и Меркосур, отчитайки сравнително високото равнище на протекционизъм на бразилските пазари за стоки и услуги. Следователно ЕС силно препоръчва на Бразилия да намали тарифните и нетарифните бариери, да насърчи икономическите реформи и доброто управление в областта на данъците, както и да създаде стабилна регулаторна среда за икономическите оператори, включително чуждестранните инвеститори. По-отворен търговски и инвестиционен климат в Бразилия би стимулирал конкурентоспособността във всички сектори и би създал условия за повишаване на благоденствието.

---

¹³ Докато през 2003-2005 г. потоците към Русия, Китай и Индия бяха по-големи от тези към Бразилия, като цяло размерът на инвестициите на ЕС в Бразилия е по-голям от този към другите BRIC страни взети заедно: за 2005 г. Бразилия 80,1 млрд. EUR; Русия 31,3 млрд. EUR; Китай 31,3 млрд. EUR; Индия 13,7 млрд. EUR.

¹⁴ Само през 2005 г. 5,2 млн. EUR бразилски капитал бе инвестиран в ЕС (източник: Banco Central do Brasil).

- *Бъдещото партньорство между ЕС и Бразилия представлява възможност за обсъждане на въпроси от специфично двустранно естество, които допълват дискусиите между ЕС и Меркосур, например чрез диалог относно въпросите на интелектуална собственост, индустриална политика и регулаторно сътрудничество, както и консултации в санитарната и фитосанитарната (СФС) област, които ще повишават взаимното разбиране на съответните СФС условия, които могат да засегнат търговията.*

Икономически и финансови въпроси: Отчитайки значителната тежест на Бразилия в световната икономика и в ключовите международни форуми, като например Г20, СТО и групата за „външни отношения“ на Г8, ЕС трябва също да засили диалога с Бразилия по отношение на финансовите и макроикономическите въпроси. Той може да включва въпроси като макроикономически и данъчни предизвикателства, стратегии за структурни реформи за подобряване устойчивия растеж и социално сближаване.

- *Стратегическото партньорство между ЕС и Бразилия трябва да включва постоянен макроикономически диалог.*

Заемите на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) изиграха важна роля в подобряване на икономическите връзки между Бразилия и ЕС и подпомогнаха развитието на частния сектор. Бразилия бе най-големият получател на заеми от ЕИБ в Латинска Америка и ще остане такъв. Финансирането от ЕИБ в Бразилия ще бъде в подкрепа на целите на ЕС за съсредоточаване върху екологичното устойчиво развитие (включително намаляване на промяната на климата), енергийна сигурност, подкрепа за преки чуждестранни инвестиции, както и трансфер на технологии и ноу-хау.

Информационно общество: ЕС и Бразилия споделят разбирането, че *Информационните и комуникационни технологии (ИКТ)* са не само съществени за насърчаване на иновациите, конкурентоспособността и икономическия растеж, създаване на работни места и увеличаване на ефективността на обществения сектор, но и имат важни социални измерения в подобряване на социалното сближаване, повишаване качеството на живот и намаляване на бедността.

- *Приоритетът на ЕС е да разшири още повече двустранния диалог и сътрудничество в областта на ИКТ, включвайки регулаторните, политическите и изследователските аспекти. Това ще допринесе за гарантирането на ясна и стабилна регулаторна рамка в този сектор, за максимално доброто използване на ИКТ в подкрепа на публичните политики и социалното благоденствие, както и развиването на обмена в съответните научни и технологични области.*

Въздушен транспорт: С около четири милиона пътници годишно по редовни полети, пазарът между Бразилия и ЕС в областта на въздушния транспорт е от важно значение за свързването на хората и бизнеса между ЕС и Бразилия. За да се развие сектора, услугите в областта на въздушния транспорт между Бразилия и ЕС се нуждаят от стабилна правна рамка. Предишните споразумения между Бразилия и държавите-членки на ЕС във въздушния транспорт се нуждаят от изменения, за да отразят съществуването на единен авиационен пазар в ЕС. В момента, в който Бразилия признае съществуването на ЕС в своите двустранни споразумения за услуги в областта на въздушния транспорт, тя ще придобие потенциал да се превърне във важен партньор в различните аспекти на авиационната политика. Добър пример в областта на управлението на въздушния трафик е проектът SESAR (изследване в областта на управлението на въздушния трафик в единното европейско небе), който цели повишаване на сигурността, ефективността и устойчивостта на околната среда при въздушния транспорт чрез подобряване на сътрудничеството в областта на авиационната сигурност, особено по отношение на признаване на заключенията на удостоверенията за годност за летене.

- *Приоритетът на ЕС е спешното изменение на споразуменията във въздушния транспорт между Бразилия и държавите-членки на ЕС.*

Морски транспорт и управление на морския транспорт: Бразилия и ЕС са основни участници в световната икономика и морският транспорт е от ключово значение за растежа, търговията и развитието. Наскоро установеният диалог между ЕС и Бразилия в рамките на политиката в областта на морския транспорт трябва допълнително да се развие с оглед на подобряването на условията за превозните компании на Бразилия и ЕС, улеснявайки морския транспорт в Бразилия и ЕС, развивайки по-добро сътрудничество между двете страни във всички области на взаимен интерес, включително пристанища, вътрешен воден транспорт, инфраструктура и морска безопасност, както и обсъждане на сближаване на сближаване на позициите в международните организации.

- *Освен това страните може да желаят да обсъдят създаването на междусекторно сътрудничество по въпросите на морското управление, покривайки голям брой въпроси, свързани с мореплаването, от транспорт, рибарство, морски изследвания, защита на морската околна среда и устойчиво използване на природните ресурси, до подходящо планиране, управление и правоприлагане.*
- *Необходимо е по-нататъшно развитие на наскоро установения диалог между ЕС и Бразилия относно политиката в областта на морския транспорт.*

Науката, технологиите (S&T) и иновациите е декларирана приоритетна област за бразилското правителство¹⁵. Двустранното сътрудничество също е значително, като Бразилия е една от най-важните трети страни, участваща в Шестата рамкова програма (ШРП 2002-2006 г.) със съвместни изследователски проекти на двустранно и многостранно равнище във всички основни тематични области, от околна среда, храни и здравеопазване до енергетика и надземен транспорт. Скорошното влизане в сила на споразумението между ЕС и Бразилия в областта на науката и технологиите и новите възможности за международно участие в Седмата рамкова програма за изследвания на ЕС 2007-2013 г. предоставят солидна основа за засилване на съществуващото сътрудничество.

- *Диалогът в сектора на науката и технологиите и съвместното планиране трябва да бъдат засилени, като се откроят и определят приоритетите чрез подходящи тематични обсъждания в областите от общ интерес.*
- *Насърчава се Бразилия да финансира сама, ако и когато е подходящо, собствените си участници в дейността на седма рамкова програма. Двете страни трябва да улеснят мобилността на изследователите, подпомагана от ЕС посредством специалната програма „Хора“. ЕС и Бразилия трябва да затвърдят и подобрят видимостта на сътрудничеството в тази област.*
- *Трябва да се обмисли създаването на споразумение между Евратом и Бразилия, следвайки модела на съществуващите споразумения с други държави. То може да бъде или в специфичната област на коалиране, като например подкрепата на присъединяването на Бразилия към проекта за Международен експериментален термоядрен реактор (ITER), или в по-широки области на ядрени изследвания.*

Сателитна навигация, Галилео: Трябва да се засили сътрудничеството по Европейската програма за сателитна навигация Галилео чрез ново споразумение за сътрудничество (въз основа на първоначалния обмен на информация и други контакти).

- *Участието на Бразилия в Галилео ще предостави прекрасна възможност за задълбочаване на високотехнологното индустриално и научно сътрудничество между ЕС и Бразилия.*

---

¹⁵ До края на втория мандат на президента Lula се очаква удвояване на инвестициите, които в момента възлизат на 1 % от БВП.

2.9. Правосъдие, свобода и сигурност

ЕС и Бразилия ще си сътрудничат, включително в международните форуми, за създаване на международни стандарти за борба с организираната престъпност и корупцията чрез насърчаване на сътрудничеството по наказателноправни въпроси и особено подкрепа за пълното прилагане на конвенциите и протоколите на ООН относно борбата срещу международната организирана престъпност и срещу корупцията. ЕС и Бразилия следва също да засилят регионалното сътрудничество при правоприлагането в различни сфери. Сътрудничеството между ЕС и Бразилия в борбата срещу проблемите с наркотиците трябва да се основава на принципа на споделената отговорност и да се подкрепя развитието на политики и програми, които увеличават капацитета на Бразилия да се справя със световните проблеми с наркотиците чрез интегриран и балансиран подход.

Комисията е убедена, че споразумението за премахване на визите за краткосрочен престой между Европейската общност и Бразилия ще бъде успешно договорено и сключено през идните месеци. Това споразумение ще сложи край на ситуацията на неравно третиране от страна на Бразилия на някои граждани на ЕС след разширяването от 2004 г. и ще гарантира свободното пътуване, както за гражданите на ЕС, така и за тези на Бразилия. Очаква се Комисията да приеме проект на мандат за преговори към края на юни.

В контекста на тези преговори трябва да се отбележи, че следва да се обсъди борбата срещу незаконната имиграция, за да се поощри по-доброто сътрудничество между ЕС и Бразилия. От особено значение в контекста на миграцията е въпросът за преводи на парични средства от Европа към Бразилия, които значително са се увеличили през последните години. При добро управление те могат да допринесат за икономическия растеж и развитие. Трябва също така да се обсъдят начините за улесняване на преводите на парични средства, включително макроикономически диалог.

- *ЕС и Бразилия следва също да засилят регионалното сътрудничество при правоприлагането в различни сфери.*

2.10. Сближаване на хората

Естествено икономическите интереси не са единствените, които определят отношенията между ЕС и Бразилия: съществуват също така исторически връзки, значително сходство на културата и езика, сътрудничество между университетите, спортни връзки, двустранен туризъм, отношения между бизнеса, общи интереси в здравеопазването и много други.

Като част от процеса на засилване и задълбочаване на отношенията между Бразилия и ЕС, са необходими действия за повишаване на обществената информираност и разбиране за културите и обществата на нашите партньори. Трябва да се предприемат преки действия за измерване на общественото мнение и разбиране за ЕС в Бразилия и обратно и да се създадат и приложат стратегии за подобряване на видимостта и информираността, подобряване на разбирателството и коригиране на грешните представи.

Висше образование

Налице е значителен интерес и възможност за сътрудничество между ЕС и Бразилия в областта на висшето образование, за разширяване на академичните познания и за по-голямо сближаване на бъдещите интелектуални елити. Бразилия бе активен участник в програмата на ЕС за висше образование ALβAN¹⁶, Erasmus Mundus¹⁷ и в двустранните програми за обмен на държавите-членки на ЕС. Също така Бразилия отбеляза значително участие в програмата на ЕС ALFA¹⁸ за междууниверситетско сътрудничество между ЕС и Латинска Америка. Важен е и фактът, че се обсъжда започването на диалог относно образователната политика с цел да се обменят най-добри практики.

- *ЕС предлага да стимулира допълнително обмена и диалога между културите ни чрез засилване на университетския обмен в близкото бъдеще посредством фондовете на ЕС от Стратегическия документ за страна 2007-2013 г.: 30,5 млн. EUR са предвидени за допълнителни стипендии Erasmus Mundus за студенти от Бразилия.*

Култура: ЕС и Бразилия споделят общо възгледи и цели относно културата, особено по отношение на културното многообразие и межкултурния диалог. Наскоро установения секторен диалог ще предостави рамката за насърчаване на културното многообразие и подкрепа на културните индустрии. Диалогът ще постави особен акцент върху Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване и подкрепа на сътрудничеството в международните форуми във връзка с ефективното ѝ прилагане. В областта на езиците опитът на ЕС може да предостави най-добри практики в насърчаването на езиковото многообразие.

---

¹⁶ От 2003 г. около 2 500 бразилски студенти са участвали в програмата на ЕС за Латинска Америка „ALBAN“: това съставлява 30 % от всички участници от Латинска Америка.

¹⁷ Бразилия е най-успешната страна от Латинска Америка, която участва в програмата Erasmus Mundus. За периода 2004-2006 г. 89 студенти и 28 учени от бразилски институции получиха стипендия Erasmus Mundus за обучение или работа в Европа. Седем бразилски университета участват в партньорство с магистърски курсове по Erasmus Mundus.

¹⁸ ALFA II (América Latina Formação Académica) – около 70 различни бразилски висши институции изпълниха около 136 проекта, от които 82 позволиха 1 300 LA-EU семестриална мобилност между ЕС и Латинска Америка.

Гражданско общество: Контактите между народите на Бразилия и ЕС трябва също да бъдат засилени чрез гражданското общество: и двете страни споделят важен общ интерес по въпроси на обща загриженост, като например климатични промени, околна среда, намаляване на бедността, социално развитие, урбанизация, както и въпроси от по-техническо и икономическо естество, като например наука и технологии и морски транспорт.

- *Контактите между гражданското общество трябва да се засият в множество области.*
- *Младежният обмен и сътрудничеството извън формалния образователен сектор може да се насърчи още повече чрез програмата „Младеж в действие“.*

Бизнес: Потенциалът на бизнес сътрудничеството – отразено във внушителните взаимни инвестиции – не се използва напълно. Бизнес контактите трябва да бъдат още повече насърчавани и подпомагани при организирането на кръгла маса между ЕС и Бразилия.

- *Първата бизнес кръгла маса между ЕС и Бразилия е насрочена да се състои паралелно с политическата среща на върха между ЕС и Бразилия в Лисабон.*

3. БЪДЕЩИ НАСОКИ

Бързо развиващите се отношения между ЕС и Бразилия са понастоящем основани на рамковото споразумение за сътрудничество от 1992 г., както и рамковото споразумение за сътрудничество между ЕС и Меркосур от 1995 г. Това неминуемо ограничава обхвата и дълбочината на нашия диалог.

Посещението на председателя Барозо в Бразилия през май 2006 г. даде нов тласък на нашите отношения с признаването на потенциалните ползи от сътрудничеството в множество секторни области, определени през април 2005 г. по време на заседанието на съвместния комитет¹⁹. Първият кръг от политически консултации с Бразилия във формат „тройка“ се състоя в столицата Бразилия през май 2007 г.

Тези скорошни стъпки показаха покачващия се взаимен ентусиазъм за разширяване и засилване на сътрудничеството ни в много области. Бразилия показва голям интерес както в процеса, така и в развитието на „стратегическо партньорство“ с Европа.

---

¹⁹ Енергетика, околна среда, наука и технологии, морски транспорт, социална политика, регионална политика.

Срещата на върха през юли предоставя на съюза възможност да даде нов тласък в отношенията между ЕС и Бразилия като цяло. Стратегическото партньорство с Бразилия, дългогодишен приятел и съюзник в регион с голямо значение за ЕС, би означавало изграждането на консенсус и съгласие относно по-широко политическо сътрудничество с цел насърчаване на мира и стабилността на нашите два континента, както и в по-дълга перспектива ще ни позволи да обединим усилията си срещу глобалните предизвикателства, пред които сме изправени. Това предполага осъществяване на сътрудничество по икономическите и търговски отношения и отбелязване на успех в определените за сътрудничество сектори. Друго необходимо условие е пълна ангажираност в полза на регионалната интеграция, подобряване на сътрудничеството с Меркосур и поставяне за цел успешното сключване на Споразумението за асоцииране между ЕС и Меркосур. В заключение, стратегическо партньорство между ЕС и Бразилия би представлявало много положителна стъпка за ЕС, за Бразилия и за региона като цяло.

При тези обстоятелства според Комисията срещата на върха в Лисабон през юли ще даде възможност за ЕС да направи първите най-важни стъпки към предлагане на стратегическо партньорство на Бразилия.

Следователно Комисията предлага следното:

- *Отчитайки приоритетите, определени в това съобщение, и по-конкретно съществените елементи, определени в глава 2; и*
- *с цел да се задълбочат връзките между Европейския съюз и Бразилия посредством разширяване на политическия диалог, за да се включат всички въпроси от общ интерес и от световно значение, засилване на двустранното сътрудничество и допринасяне към сключването на Споразумение за асоцииране между ЕС и Меркосур;*

ЕС трябва:

- *да се ангажира с Бразилия за създаване на стратегическо партньорство на срещата на върха между ЕС и Бразилия в Лисабон.*
- *да покани Бразилия да предостави своето виждане относно обхвата на стратегическото партньорство.*

Основна информация за Бразилия

Политически и географски данни	
Официално име:	Федеративна република Бразилия
Настоящ президент на републиката:	г-н Luiz Inácio Lula da Silva (от януари 2003 г., преизбран през октомври 2006 г.)
Обща площ:	8.512 млн. km ²
Сухопътни граници:	Общо: 14,691 km Граничещи страни: Аржентина 1,224 km, Боливия 3,400 km, Колумбия 1,643 km, Френска Гвиана 673 km, Гвиана 1,119 km, Парагвай 1,290 km, Перу 1,560 km, Суринам 597 km, Уругвай 985 km, Венецуела 2,200 km
Население:	189 млн. (2007 г.)
Растеж на населението:	1.3% годишно
Урбанизация:	84 % (2005 г.)
Основни големи градове:	Сао Пауло (10.8 млн.), Рио де Жанейро (6 млн.), Салвадор (2.6 млн.), Бело Оризонте (2.3 млн.), Форталеза (2.3 млн.)
Икономически показатели	
БВП:	710 млрд. EUR (2006 г., Евростат)
БВТ на глава от населението:	3 820 EUR (2006 г., Евростат)
Растеж на БВП:	0,5 % (2003 г.), 4,9 % (2004 г.), 3,3 % (2005 г.), 3,5 % (2006 г.) DQC
Инфлация:	14,8 % (2003 г.), 6,6 % (2004 г.), 6,8 % (2005 г.), 4,6 % (2006 г.)
Баланс по текущата сметка:	0,8 % (2003 г.), 1,9 % (2004 г.), 1,7 %

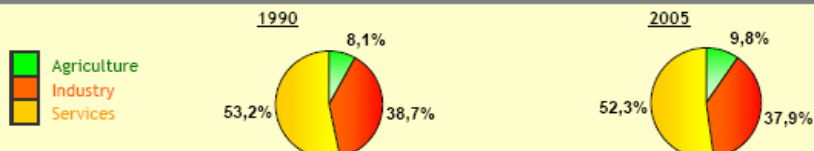
	(2005 г.), 0,7 % (2006 г.)
Износ към ЕС:	26,2 млрд. EUR (2006 г.) = 22 % общ износ; 1,9 % от вноса в ЕС
Внос от ЕС:	17,7 млрд. EUR (2004 г.) = 22 % общ внос; 1,5% от износа на ЕС
Размер на инвестициите на ЕС в Бразилия:	59,2 млрд. EUR (2002 г.), 76,3 млрд. EUR (2005 г.)
Избрани социални показатели	
Неграмотност:	11,5 %
Продължителност на живота при раждане	71 години (2005 г.)
Нетен процент посещаващите училище хора на възраст между 7 и 24 години:	Основно (7-14 г.): 96 % (2005 г.) Средно (15-17 г.) 46% (2005 г.) Висше (18-24 г.): 22% (2003 г.)
Бедност:	36,3 % (2005 г.) (Крайна бедност: 10,6 %)
Равнище на детската смъртност:	20 на 1000 живи раждания (2005 г.)
Коефициент Gini:	0.61 = висок (0 съответства на пълно равенство/ 1 съответства на пълно неравенство)

Източници: Евростат, Banco do Brasil, Световната банка, IBGE, МВФ, Икономическа комисия на ООН за Латинска Америка и Карибския басейн (ECLAC)

BRAZIL - TRADE AND INVESTMENT FIGURES

Population		188,8 Mio inhabitants (IBGE 2007)					
Area		8.512 (1000qkm)					
Gross domestic product	2006	710 Bn euros	Exports-to-GDP ratio:	14,9	% in 2005		
GDP per capita	2006	3.820 Euros					
(IMF, World Economic Outlook)							
Real GDP (% growth)			2003	2004	2005	2006	
			0,5	4,9	3,3	3,5	
Inflation rate (%)			14,8	6,6	6,8	4,6	
Current account balance (% of GDP)			0,8	1,9	1,7	0,7	

GDP BY SECTOR

Source: World Bank (WDI)

BRAZIL MERCHANDISE TRADE WITH THE WORLD

Source: IMF (Direction of Trade Statistics)

* excl intra EU Trade

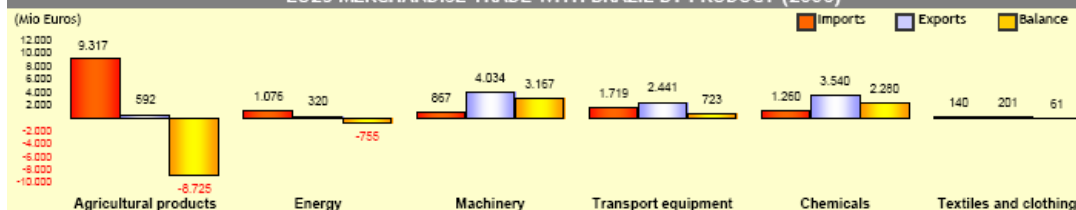
EU25 MERCHANDISE TRADE WITH BRAZIL

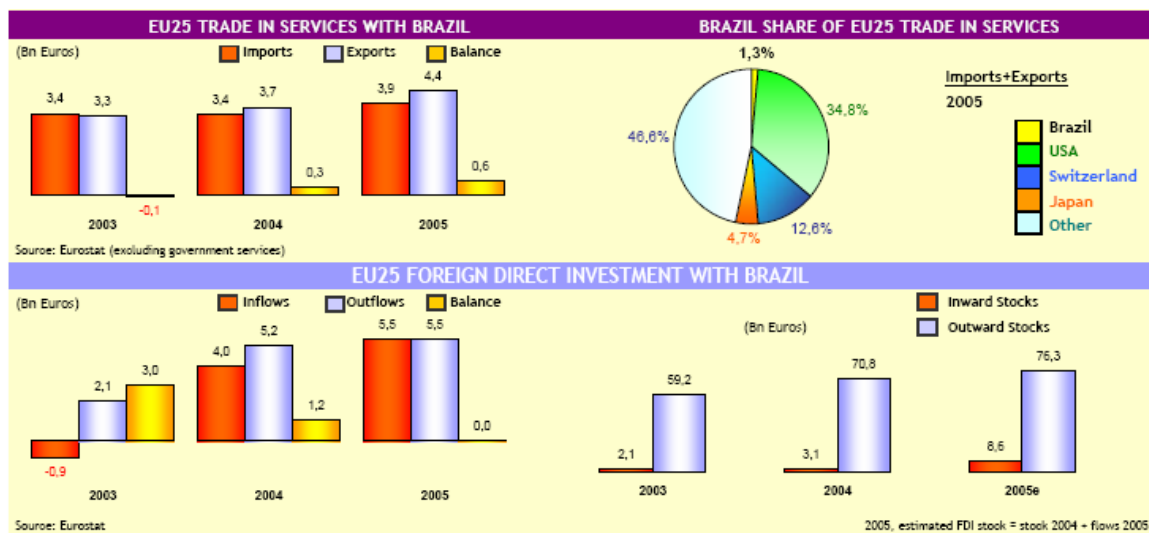
Source: Eurostat, statistical regime 4

% OF THE WORLD *	2001	2003	2005	% OF EU TOTAL	2002	2004	2006
Imports	1,23	0,90	0,97	Imports	1,92	2,05	1,94
Exports	1,29	1,34	1,52	Exports	1,74	1,46	1,52

EU25 MERCHANDISE TRADE WITH BRAZIL BY PRODUCT (2006)

Source: Eurostat, statistical regime 4

DG TRADE-H3 SLG/CG/DS

12 March 2007